

[nyheter om eu]

EU roffar åt sig Afrika naturtillgångar

EU uppträder som de gamla kolonialländerna i sin jakt på Afrikas naturtillgångar. Det hävdar Forum Syd i en aktuell rapport. Forum Syd är en paraplyorganisation som samlar 183 svenska organisationer som tillsammans arbetar med internationellt bistånd och opinionsbildning om globala frågor.

Förr utövades kolonialismen med rå makt, i dag är metoderna mer sofistikerade och maktmedlen är olika avtal och överenskommelser, menar Karin Gregow, huvudförfattare till rapporten "The Raw Materials Race".

– Genom handelsavtal vill EU förbjuda eller begränsa användandet av export-skatte. Skatterna är ett viktigt verktyg för många afrikanska länder för att förädla råvarorna lokalt, säger Gregow. Till exempel har Kamerun 17,5 procent i exportskatt på timmer för att försäkra sig om råvaror till den egna industrin. Skatt på olika metaller som koppar, nickel eller mineralen bauxit (för tillverkning av aluminium) förekommer. Skatt på metallskrot finns i flera länder för att stödja den egna tillverkningsindustrin.

EU motsätter sig också ofta afrikanska länders försök att styra utländska investeringar så att dessa i större grad än nu kan gynna det egna landet, enligt Forum Syd.

– Det kan vara krav att utländska investerare inte får föra hela sin vinst från ett afrikanskt land. För EU handlar det om att säkra tillgången på råvaror

och grabba åt sig av Afrikas resurser, säger Gregow.

EU är en imperialistisk kartell mellan europeiska stormakter som var för sig är för kläna för att återupprätta det globala herravälde som raserades i efterdyningar till andra världskriget. Det är det som är meningen med föreningen – bakom allt pladder om EU som ett "fredsprojekt".

Gösta Torstensson

Sista spiken i neutralitetens kista

Wikileaks offentliggörande av amerikanska diplomatrapporter har avslöjat att USA:s ambassad i Stockholm anser att Sverige i praktiken är en Nato-allierad och att Sverige har slängt neutraliteten i "historiens soptunna". På försvarsområdet är Sveriges intima samarbete med Nato en offentlig realitet i allt utom i riksdagens officiella maximer. Sedan 1995 har Sverige varit medlem i Nato-organen Euroatlantiska partnerskapsrådet och Partnerskap för fred. Vi har hundratals soldater under Natos ledning i Afghanistan. I somras befann sig 250 amerikanska soldater och 20 flygplan i Norrland för en samövning med svenska försvaret. Hur kunde det bli så här? Sedan Sverige 1991 ansökte om medlemskap i EU har säkerhetspolitiken drastiskt förändrats, något som reflekteras i de ständiga doktrinförändringarna. Den tidigare formeln "alliansfrihet i fred syftande till neutralitet i krig" har på kort tid följts av "militär alliansfrihet

med möjlighet till neutralitet" [1992], "militär alliansfrihet, denna möjlighet till neutralitet hat tjänat oss väl" [2002] och "vårt lands säkerhet och trygghet bygger på gemenskap med andra länder" [2009].

Den säkerhetspolitiska kupp som det politiska och militära etablissemangen genomfört de senaste tjugo åren, avspeglas även i den helt centrala frågan om säkerhetsgarantier. Formuleringen om att "Ingen annan försvarar Sverige och vi försvarar bara Sverige [1992] har ersatts av en solidaritets-klausul som förespeglar säkerhetsgarantier till nordiska grannar och EU-länder, även sådana som är medlemmar av Nato [2009].

EU:s nya grundlag, Lissabonfördrag som trädde i kraft för ett år sedan, innebär den sista spiken i neutralitetspolitikens kista. Lissabonfördraget slår fast att EU ska utveckla ett gemensamt försvar, att medlemsländerna ska ställa militära styrkor till unionens förfogande för insatser i omvärlden och att medlemsländerna är skyldiga att bistå varandra med militära medel i händelse av yttre angrepp. Neutralitetspolitiken var "stendöd" när Sverige gick med i EU, berättar utrikesminister Carl Bildt i Britt-Marie Mattssons nya bok "Neutralitetens tid – svensk utrikespolitik från världssamvete till medgörlig lagspelare". Så lät det inte när regeringen Ingvar Carlsson i en fotnot öppnade för medlemskap, eller när regeringen Carl Bildt i folkröstningen 1994 lovade att neutralitetslinjen låg fast.

Eva-Britt Svensson

Sverige bakom förslag till känsligt försvarssamarbete

På försvarsministrarnas rådsmöte den 9 december presenterade Sverige och Tyskland ett förslag till hur EU-länderna kan samarbeta mer på försvarsområdet.

Förslaget, som enligt uppgift blev väl mottaget, bygger vidare på planer om att samarbeta mer militärt mellan stater, i en tid när de nationella försvarsbudgetarna krymper.

Tre typer av militära samarbeten föreslås: Gemensamma operationer från fall till fall, en gemensam försvarsreserv och att dela olika specialroller mellan länderna.

De samarbeten som planeras skulle inte innebära någon begränsning bara till EU-länder, men det skulle heller inte innebära något närmare samarbete med Nato för Sveriges del, säger en EU-diplomat med insyn i frågan, till Europaportalen.

Enighet om bussresenärer

EU-parlamentet och EU:s transportministrar har enats om nya passagerarrättigheter på långfärdsbussar. Reglerna kopierar i stort de gäller för resor med tåg, flyg och båt.

Stötestenen i samtalen har varit hur lång en "långfärd" är – lokalbussar ingår inte. Parlamentet hade föreslagit 5 mil, regeringarna 50 mil. Kompromissen blev 25 mil.

Grupper i EU-parlamentet var besvikna över klena rättigheter för handikappade, och att bussbolag opreciserat kan hävda "väderförhållanden" vid förseningar.

Sverige och EU oense om snuslag

Enligt svensk lagstiftning regleras kraven på bland annat innehållsförteckning och bäst före-datum på snus i livsmedelslagen. Det är fel anser EU-kommissionen.

Att jämföra med livsmedel kan få snus att verka mer lockande och mindre skadligt än vad som är fallet. Kommissionen vill därför förbjuda bäst före-datum och förteckning av ingredienser och ersätta det med regelverket för cigaretttillverkning.

Socialdemokratiska riksdagsledamoten

Johan Löfstrand tycker det vore olyckligt om EU-kommissionen får som den vill. Eftersom EU har förbjudit export av snus till övriga EU-länder, så borde formerna för tillverkning och reglerna för konsumentinformation vara en svensk angelägenhet, anser Löfstrand.

Klimatmötet i Cancún – ett misslyckande

Klimatmötet i Cancún beslutade att skjuta den känsliga frågan om en förlängning av Kyotoavtalet till nästa klimatmöte. Ländernas löften om utsläppsminskningar från Köpenhamn skrevs in i uppgörelsen och är på så sätt nu en del av FN-processen, även om de utlovade minskningarna ses som alltför låga.

Ett beslut som de flesta tycks se som positivt är planen på att inrätta en klimaffond, även om Vänsterpartiets klimatpolitiska talesperson Jens Holm betonar att pengarna som går dit inte bör tas från befintliga biståndsbudgetar. Han uttrycker också besvikelse över att man misslyckats med att ta fram ett bindande avtal.

– Sverige, EU, USA, Japan och de andra utvecklade länderna har flytt från sitt ansvar. Det är oacceptabelt, säger Jens Holm i en kommentar.

Pensionsreform klubbad i Frankrike

Efter en serie fackliga demonstrationer som slagit rekord både i antal och omfattning antogs den franska pensionsreformen slutgiltigt av parlamentet den 27 oktober. Den 9 november godkändes den av författningsrådet och kungjordes snabbt som lag.

De fackliga protesterna mot reformen har pågått i över en månad. Manifestationerna har ofta samlat mellan en och tre miljoner, enligt polisens respektive fackens bedömningar. Det stridbara vänsterfacket CGT ville löpa linan fullt ut med protester i ett sista hopp om att tvinga regeringen till reträtt.

Pensionsreformen, som innebär att normalåldern för pension höjs från 65 till 67 år och minimiåldern från 60 till 62 år, börjar nu successivt tillämpas redan den 1 juli nästa år. År 2018 ska det nya systemet gälla fullt ut.

EU-pengar till McDonalds i Sverige

Financial Times och Bureau of Investigative Journalism genomgång visar dessutom att det är oerhört svårt att följa vart pengarna går, hur de används och framför allt om de uppfyller syftet att utjämna skillnader i unionen.

Till exempel är kanske inte McDonalds i Uppsala och Västerås det företag man först tänker på som mottagare av EU-stöd. Men företaget har fått grönt ljus för att kompetensutveckla sin personal för runt 580.000 kronor med stöd från EU:s socialfond.

I listans över företag som fått bidrag från olika strukturfonder finns storföretag som IBM, H&M och Fiat, trots att pengarna i många fall är avsedda för små- och medelstora företag.

Snabbare domstol med nya lagregler

Överträdelse av de mänskliga rättigheterna i Europakonventionen ska i sista hand ge rätt till skadestånd från stat eller kommun, föreslår utredaren Johan Hirschfeldt.

Om exempelvis en domstolsprocess drar ut för långt på tiden kan det även leda till kortare straff.

– Om ett brottmål blir liggande mer än ett år i varje instans börjar det brännas, säger Hirschfeldt.

Sverige leder EU:s militära insatsstyrka

EU har militära snabbinsatsstyrkor som på kort tid ska kunna rycka ut i olika konfliktområden. Sverige hade huvudansvaret för en snabbinsatsstyrka under första halvåret 2008. Det första halvåret 2011 kommer Sverige, i samarbete med Finland, Norge, Estland och Irland, återigen att leda en snabbinsatsstyrka. Även första halvan av 2014 har regeringen för avsikt att Sverige ska delta i och leda den nordiska stridsgruppen. Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet påpekar att det är viktigt att sådana uppdrag är väl förankrade i riksdagen. Utskottet vill att regeringen återkommer till riksdagen med förslag på hur Sverige ska bidra till EU:s stridsgrupper efter 2011.